

LIETUVOS VALSTIEČIŲ IR ŽALIŲJŲ SAJUNGA ŠEŠĖLINĖ VYRIAUSYBĖ

Gedimino pr. 28, Vilnius, tel. +370 619 14335, el. p. seseline.vyriausybe@lvzs.lt

LR Prezidentui Gitanui Nausėdai

2022-01-07, Nr.

LR Ministrėi Pirmininkei Ingridai Šimonytei

LR Sveikatos apsaugos ministrui Arūnui Dulkiui

KREIPIMASIS DĖL PANDEMIJOS VALDYMO

Atkreipdama dėmesį į tai, kad 2020 metų lapkričio 5 d. buvo patvirtinta Infekcinių ligų valdymo ir kontrolės 2020–2025 metų koncepcija¹, kurioje atsižvelgiant į COVID-19 pandemijos pamokas ir iššūkius Lietuvos sveikatos sistemai, buvo suplanuotas infekcinių ligų klasterio steigimas bei penkių regioninių infekcinių centrų vystymas;

Konstatuoja, kad XVIII Vyriausybė iš esmės įšaldė šios koncepcijos vystymą, tuo sukeldama realų pavojų, jog kartojantis pandemijos bangoms Lietuvos sveikatos priežiūros sistemos įstaigos ir toliau bus priverstos dalį savo infrastruktūros ir žmogiškųjų išteklių skirti infekcinių ligų gydymui, atidedant kitas planines sveikatos priežiūros paslaugas;

Apgailestauja, jog pirminiuose XVIII Vyriausybės planuose tokio infekcinių ligų klasterio įgyvendinimas buvo nukeltas net į 2026 metus, o į 2021 vasario mėn. siūstus užklausimus Finansų ir Sveikatos apsaugos ministerijai adresuotus paklausimus gautuose atsakymuose nebekalbama iš viso apie jokių įgyvendinimo terminus, užsimenant tik apie tai, kad Vyriausybė planuoja svarstyti tokių projektų tikslingumą ir finansavimo galimybes;

Reiškia nuostabą, dėl pastarojo meto Sveikatos apsaugos ministro A.Dulkio komentarų, kuriuose kalbama, jog sveikatos sistema nepasiruošė infekcinių pacientų srautams nes ši Vyriausybė turėjo tik metus laiko, nors iš esmės sustabdė XVII Vyriausybės pradėtą vykdyti koncepciją;

Atkreipia dėmesį, kad tokie pasisakymai, kaip ir pasisakymai jog ši Vyriausybė suplanavo penkis infekcinių ligų klasterio centrus vietoje ankstesnės Vyriausybės planuotų dviejų centrų neatitinka tikrovės ir klaidina visuomenę;

Primena, jog 2021 metų spalio mėnesį Ekstremalių sveikatai situacijų centras buvo perkeltas ir pradėjo savo darbą Kaune, o perkėlimu buvo siekta saugesnės geografinės centro lokalizacijos galimos kaimyninėje veikiančios Astravo atominės elektrinės ir kitų galimų grėsmių atveju, taip pat siekiant plėtoti bendradarbiavimą su Kaune lokalizuota Lietuvos kariuomenės Dr. Jono Basanavičiaus karo medicinos tarnyba bei Kaune veikiančiomis akademinėmis institucijomis, turinčiomis ekstremalios medicinos programas;

Akcentuoja, jog buvo skirtos lėšos pakankamam valstybės priemonių rezervo sukomplektavimui, investuota į sandėliavimo patalpų remontą, išplėtimą, apsaugą;

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/e68959e01fa811eb9604df942ee8e443?jfwid=>

LIETUVOS VALSTIEČIŲ IR ŽALIŲJŲ SAJUNGA ŠEŠĖLINĖ VYRIAUSYBĖ

Gedimino pr. 28, Vilnius, tel. +370 619 14335, el. p. seseline.vyriausybe@lvzs.lt

Apgailestauja, jog iki šiol centro veikla išlieka nematoma, o apie buvusius tikslus nebekabama, keliamos abejonės centro geografinė lokalizacija, išlieka neaiški rezervo sandėlių tolimesnės veiklos ir valstybės rezervo atnaujinimo koncepcija;

Atkreipia dėmesį, jog stebint viešąją komunikaciją susidaro įspūdis, kad Vyriausybė neturi jokio plano ir jokios strategijos pandemijai valdyti. Pasirinktas vienintelis skaičius – intensyvios terapijos lovų užimtumas, rodo tik tai, kad stokojama proaktyvumo, bandymo įtraukti visuomenę, o pasirenkama reaktyvi, supaprastinta ir visuomenei nepriimtina strategija;

Konstatuoja, kad didžioji dalis visuomenės nepitaria galimybių paso įvedimui vaikams, rodo, kad pasirinkta klaidingas veikimo būdas. Užuo tinkamai komunikavus ir atsakius į skiepyti raginamų vaikų mamų klausimus, viešumoje eskaluojamas nuomonė apie tai, kad vaikai patys galėtų pasirinkti vakcinaciją, jei tėvai nesutinka. Tokiu būdu siekiama ne kalbėtis, o supriešinti net šeimų narius;

Pastebi, kad Vyriausybei ir Valstybės lygio ekstremalių situacijų vadovui tenkančią atsakomybę bandoma perkelti visuomenei, tačiau tuo pat metu visuomenė ar bent jos dalis matoma ne kaip sąjungininkas, o kaip neišsilavinęs priešininkas, kurį reikia palaužti bet kokia kaina;

Atkreipia dėmesį, kad Vyriausybės atstovų komentaruose apie galimą naują karantiną vėl kalbama apie galimą vaikų nuotolinio mokymo bei judėjimo tarp miestų įvedimą visiškai neatsižvelgiama į vaikų gydytojų ir kitų specialistų kategoriškai išsakomą nuomonę apie tai, jog vaikų nuotolinis ugdymas ir jų socialinių kontaktų apribojimas daro didžiulę žalą vaikų sveikatai ir raidai;

Ragina:

1. Nedelsiant imtis reikiamų priemonių, kad būtų pradėti visų penkių regionų infekcinių ligų klasterio projektavimo darbai;
2. Užtikrinti, kad Kaune esančiai ligoninei pabaigus jų pačių lėšomis atliktus projektavimo darbus būtų padengtos projektavimo išlaidos ir nedelsiant priimti sprendimai dėl rangos darbų konkurso bei lėšų skyrimo šiems darbams atlikti;
3. Nestabdyti jokių su Ekstremalių sveikatai situacijų centru susijusių planų Kauno mieste ir nedelsiant užtikrinti, kad šio centro veikloje būtų užtikrintas bendradarbiavimas su karo medicinos tarnyba bei akademinėmis institucijomis;
4. Perengti aiškų planą dėl tolimesnio valstybės rezervo atnaujinimo, besibaigiančio galiojimo priemonių panaudojimo ir pakeitimo naujomis;
5. Nedelsiant inicijuoti komunikacijos kampaniją, kurioje be žeminimo ir menkinimo būtų atsakyta į visuomenėje baimę ir netikrumą keliančius klausimus dėl vakcinacijos. Ją

LIETUVOS VALSTIEČIŲ IR ŽALIŲJŲ SAJUNGA ŠEŠĖLINĖ VYRIAUSYBĖ

Gedimino pr. 28, Vilnius, tel. +370 619 14335, el. p. seseline.vyriausybe@lvzs.lt

- organizuoti taip, kad būtų atsakyta į labai skirtingus poreikius ir turinčių grupių (vaikų, tėvų, pagyvenusių žmonių ir kt.) klausimus. Nustoti kaltinti ir priešinti visuomenę;
6. Nedelsiant grįžti prie žalos, kilusios vakcinacijos metu, atlyginimo klausimo. Seime skubos tvarką gavęs įstatymo projektas iki šiol nepriimtas, o Vyriausybė savo siūlymuose ragina siaurinti žalos atlyginimo apimtį. Tokioje situacijoje tai yra nepriimtina ir mažina pasitikėjimą ne tik pandemėmis, bet ir skiepų kalendoriuje esančiomis vakcinomis;
 7. Atlikti nacionalinių duomenų analizę ir įvertinti kokius antikūnių titrus turintys gyventojai neturėtų būti skiepijami sustiprinančiąja vakcinos doze ir šią informaciją suvienodinti tiek išorinėje, tiek vidinėje komunikacijoje medikų profesionalų lygyje;
 8. Atsisakyti bet kokių svarstymų dėl galimo naujo vaikų kontaktinio ugdymo apribojimo bei judėjimo tarp savivaldybių ribojimų;
 9. Premjerei neatidėlioti sprendimo dėl Sveikatos apsaugos ministro keitimo, nes dabartinė situacija, kuomet pandemiją valdo ir priemonės siūlo Vidaus reikalų ar Ekonomikos ir inovacijų ministerijos rodo, kad Sveikatos apsaugos ministerijos lyderystės ir kompetencijos nepakanka, o tai kelia labai rimtas rizikas pandemijos valdyme.